

EXPUNERE DE MOTIVE

În țările membre NATO și UE, activitatea de cercetare-dezvoltare în domeniul militar constituie un pilon din ce în ce mai important al apărării și securității. În aceste țări, știința și tehnologia joacă un rol critic și contribuie în mod esențial la mecanismele apărării și securității naționale, oferind armatelor soluții, tehnici, tehnologii și cunoștințe necesare pentru a dezvolta cele mai potrivite capacități militare și a forma mecanismele apărării în vederea eliminării unor potențiale amenințări viitoare.

Reforma structurilor NATO ce desfășoară activități de cercetare științifică, prin noua strategie NATO în domeniul cercetării și tehnologiei, a vizat consolidarea activității de cercetare științifică și elaborarea cadrului organizatoric astfel încât să determine o participare mult mai activă a factorului științific în deciziile Consiliului Nord Atlantic. Această decizie, la nivelul NATO, impune armonizarea cadrului legislativ național astfel încât România să-și mențină interoperabilitatea inclusiv în domeniul cercetării științifice militare.

Science & Technology Organization (STO) reprezintă agenția care coordonează și execută activitatea de cercetare-dezvoltare în cadrul NATO (<http://www.sto.nato.int>). STO se subordonează Consiliului Nord Atlantic (NAC) prin intermediul Comisiei Militare (Military Committee - MC) și Congresului Directorilor Naționali pentru Armamente (Conference of National Armaments Directors - CNAD).

Activitatea STO este coordonată de Consiliul pentru Știință și Tehnologie (Science and Technology Board – STB). STB este compus din reprezentanți ai țărilor membre NATO și reprezentanți ai structurilor și comisiilor din cadrul NATO.

În vederea realizării interoperabilității, pentru menținerea și dezvoltarea capacităților Alianței, în majoritatea statelor membre NATO există structuri similare Agenției NATO pentru Știință și Tehnologie. În cele ce urmează sunt prezentate câteva exemple:

- Defence Research and Development (DRDC) – **Canada** (<http://www.drdc-rddc.gc.ca/en/index.page>) este o agenție națională în subordinea Departamentului Apărării Naționale, a cărei misiune este de a furniza Armatei Canadei, departamentelor guvernamentale, precum și structurilor de ordine și securitate publică, cunoștințe și tehnologii necesare pentru a apăra și proteja interesele Canadei în țară și în străinătate. DRDC are în componere opt centre de cercetare, cu un buget anual de aproximativ 260 milioane euro și 1.400 de angajați și abordează o

gamă largă de tehnologii pentru apărare. DRDC este condusă de un director executiv care este și consilierul ministrului apărării pe probleme de știință și tehnologie.

- **Royal Higher Institute for Defence (RHID) – Belgia** (<http://www.irsd.be/website/index.php/en/>) reprezintă instituția de referință a Ministerului Apărării în domeniul cercetării științifice pentru securitate și apărare. RHID este coordonată de un consiliu director și un consiliu științific și este condusă de un director general.

- **Norwegian Defence Research Establishment (FFI) – Norvegia** (<http://www.ffi.no/en/Sider/default.aspx>) este o agenție națională subordonată Ministerului Apărării și reprezintă instituția responsabilă pentru activitatea de cercetare în domeniul apărării. Cu 720 de angajați și un buget anual de aproximativ 100 milioane euro, principala sa misiune este de a realiza cercetări și dezvoltări tehnologice în scopul îndeplinirii nevoilor Armatei. De asemenea, FFI reprezintă consultantul principal pe probleme de știință și tehnologie în domeniul apărării pentru liderii politici și militari. O sarcină particulară a acestei instituții este aceea că realizează studii privind direcțiile de dezvoltare ale științei și ale tehnologiei, care pot influența politica de securitate și planificare a apărării.

- **Defence Science and Technology Laboratory (Dstl) – Marea Britanie** (<https://www.gov.uk/government/organisations/defence-science-and-technology-laboratory>) este o organizație pentru știință și tehnologie, aflată în subordinea Ministerului Apărării, responsabilă pentru coordonarea și executarea activităților de cercetare științifică, dar și pentru realizarea cooperării cu mediul academic și industrial. De asemenea, instituția realizează consultanță științifică specializată atât pentru Ministerul Apărării cât și pentru alte ministere și instituții guvernamentale din sistemul de securitate și apărare. Dstl este o instituție de excelență a Ministerului Apărării, cu un număr de aproximativ 3500 de angajați, fiind astfel cea mai mare organizație de cercetare în serviciul public din Marea Britanie.

Agenția de Cercetare pentru Tehnică și Tehnologii Militare, instituție fără personalitate juridică, înființată prin Ordinul ministrului apărării nr. M1 din 07.01.1998, este principala unitate ce desfășoară activități de cercetare - dezvoltare în cadrul Ministerului Apărării Naționale. Această instituție cunoaște o istorie de peste patru decenii, având de-a lungul timpului mai multe denumiri:

- Institutul Tehnic de Cercetări și Proiectări al Armatei (I.T.C.P.A.), înființat la 1 aprilie 1968;

- Institutul de Cercetare și Inginerie Tehnologică al Armatei București (I.C.I.T.A), din 20.02.1979;
- Institutul de Cercetare Științifică și Inginerie Tehnologică al Armatei (I.C.S.I.T.A.), din anul 1988;
- Institutul de Cercetare - Dezvoltare al Armatei (I.C.D.A.), din 01.07.1991;
- Agenția de Cercetare pentru Tehnică și Tehnologii Militare (A.C.T.T.M.), din data de 07.01.1998.

Prin ordinul de înființare, Agenția de Cercetare pentru Tehnică și Tehnologii Militare asigură, în prezent, competența științifică și tehnologică a Departamentului pentru Armamente din cadrul Ministerului Apărării Naționale, desfășurând o gamă complexă de activități specifice, cu caracter unic, solicitate de beneficiari din cadrul Ministerului Apărării Naționale. Sunt abordate, cu prioritate, solicitările Statului Major General (SMG) și cele ale Categoriilor de Forțe ale Armatei.

Activitatea de bază a Agenției de Cercetare pentru Tehnică și Tehnologii Militare și anume, activitatea de cercetare – dezvoltare – inovare, este atestată de către Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS) prin decizia președintelui Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică și Inovare nr. 9364 din 14.04.2008.

Prezentul demers legislativ propune reglementarea înființării, organizării și funcționării Agenției Naționale de Cercetare Dezvoltare pentru Apărare ca unitate de cercetare – dezvoltare și expertiză în domeniile științei și tehnologiilor pentru apărare, ordine publică și securitate națională, cu personalitate juridică, aparținând sistemului național de cercetare-dezvoltare, prin reorganizarea Agenției de Cercetare pentru Tehnică și Tehnologie Militare (ACTTM) din Ministerul Apărării Naționale. Se are în vedere armonizarea sistemului cercetării – dezvoltării - inovării din Ministerul Apărării Naționale cu sistemul existent în NATO și UE.

Totodată, demersul legislativ propune:

- revitalizarea activității de cercetare științifică în Ministerul Apărării Naționale în conformitate cu obiectivele precizate în Carta Albă a Apărării;
- coordonarea activității de cercetare științifică într-o concepție unitară mult mai vizibilă la nivelul factorului decizional din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională;

- reglementarea sistemului de finanțare;
- reglementarea modului de finanțare a cheltuielilor cu specific militar, din sume alocate de la bugetul de stat;
- participarea la proiecte și programe internaționale în domeniul științei și tehnologiei militare;
- posibilitatea accesării directe de fonduri externe nerambursabile și degrevarea bugetului statului de cheltuielile care se pot finanța în acest mod.

Pe lângă activitatea de bază, cercetare – dezvoltare - inovare, atestată în condițiile legii, Agenția Națională de Cercetare Dezvoltare pentru Apărare va desfășura activități prevăzute în cadrul sistemului integrat de management al programelor de achiziții pentru apărare (fundamentarea și prezentarea studiilor de concept și soluțiilor tehnice în cadrul Consiliului de Supraveghere a Cerințelor - coordonat de către Statul Major General, ca autoritate de decizie pentru acest sistem și în Consiliul de Achiziții - coordonat de către Departamentul pentru Armamente ca autoritate de decizie pentru acest sistem) și activități similare unităților militare operative, fapt care impune susținerea acestor activități din fonduri de la bugetul de stat, asigurate prin bugetul Ministerului Apărării Naționale, în subordinea căruia funcționează.

Înființarea Agenției Naționale de Cercetare Dezvoltare pentru Apărare ca unitate de cercetare – dezvoltare de interes național, cu personalitate juridică, aparținând sistemului național de cercetare-dezvoltare creează posibilitatea accesării fondurilor europene, dar și a fondurilor naționale destinate finanțării proiectelor de cercetare – dezvoltare – inovare și a proiectelor ce vizează dezvoltarea infrastructurii militare de cercetare-dezvoltare, fonduri ce pot fi accesate, cu precădere, de către instituții cu personalitate juridică.

În baza celor prezentate, supun dezbaterii și aprobării, celor două Camere ale Parlamentului României, propunerea legislativă privind *înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Cercetare - Dezvoltare pentru Apărare.*

INITIATOR,

Deputat PNL Rodu Surugiu

RS